

مهری به وسعت ایران

از عید مبعث ۱۳۹۵ تاکنون، بیش از ۱/۵ میلیون نفر به همت بنیاد کرامت رضوی،

مسافر مشهدالرضا(ع) شده‌اند

توی حال و هوای شروع سال نو

هستیم که این داستان شروع می‌شود و در ایام عید هر روز و هر روز ادامه دارد. هر روز اتوبوسی در مقابل

یکی از زائرسراهای رضوی ترمز می‌زند و عده‌ای به شوق زیارت قدم در خاک مشهدالرضا(ع) می‌گذارند. مدیر امور زائران بنیاد کرامت رضوی با ما در این گزارش همراه است تا شرایط این سفر معنوی را تشریح کند. محمد معالی

توضیح می‌دهد: از سال ۱۳۹۵ و همزمان با عید مبعث حضرت رسول اکرم(ص) طرح «مهر درخشان رضوی» با هدف تسهیل تشریف‌زائران به حریم باصفای رضوی آغاز شد. این طرح درخصوص زائران مناطق محروم و زیارت اولی آغاز شد تا نتایج ارزشمندی را به همراه داشته است. مهر آقای باصفای حریم رضوی در سراسر این میهن اسلامی جاری است و عنوان مهر درخشان رضوی با عنایت به کلام رهبرمعظم انقلاب در ابلاغ حکم تولیت وقت آستان قدس رضوی انتخاب شده است و این عنوان منشأ ارائه خدمات به محرومان شده است. معالی می‌گوید: زائرانی که به واسطه محرومیت و محدودیت مالی توفیق تشرّف به حرم مطهر رضوی را نداشته‌اند به عنوان جامعه هدف مهر درخشان رضوی در حوزه زیارت انتخاب شده‌اند. طرح مهر درخشان از مبعث ۱۳۹۵ آغاز شده است و تا پایان بهمن ۱۴۰۲ توفیق میزبانی ۱/۵ میلیون زائر را در قالب این برنامه معنوی داشته‌ایم.

دعوت‌نامه حضرتی در جیب زائران

چه کسانی میهمان می‌شوند؟

این یک دعوت ویژه‌است با میهمانانی از

سراسر ایران و با یک میزبان خاص. دعوت‌نامه‌ای که توسط حضرت(ع) امضا شده است و فرصت زیارت

نصبیب کسانی شده که به هر دلیلی برای سال‌های طولانی به این صحن وسراقدم نگذاشته‌اند. لیخند به وقت گرفتن خبر زیارت و اشک ریختن به وقت روبه‌رو شدن با گنبد طلایی دو گانه دلچسبی است که برای زائران و میهمانان حریم رضوی رقم می‌خورد. این زائران، قصه‌ای دارند که بنیاد کرامت رضوی زیر بیرق حضرت رضا(ع) برای آن‌ها رقم می‌زند. نظم و ساماندهی زائران در راستای ایجاد فضای امن برای تمام طول سفر از برنامه‌هایی است که در دفاتر بنیاد کرامت رضوی در مراکز استان‌ها انجام می‌شود. به این ترتیب که همواره

■ آن کس که طلبیده، تأمین می‌کند

زیارت و رفت و آمد و تغذیه، اینجا خادمان حریم رضوی، فکر همه چیز را کرده‌اند تا زائران حریم رضوی، بر حال و هوای معنوی زیارت خود متمرکز باشند. محمد معالی می‌گوید: ما در طرح مهر درخشان خدماتی تعریف کرده‌ایم و امور را بر پایه سه عنصر محوری سفر در نظر گرفته‌ایم که شامل اسکان، تغذیه و حمل‌ونقل است.

همه در دایره تنعم حضرت قرار دارند از دورترین نقاط شرق و غرب گرفته تا سواحل شمال و جنوب. این خدمت همه‌جانبه به همت بنیاد کرامت رضوی و فعالیت خادمان این مجموعه در دفاتر استانی رقم می‌خورد. در تمامی استان‌ها دفاتر دبیرخانه کانون خدمت رضوی فعال است و

خادمایان و کسانی که در تمامی شهرها، بخش‌ها، روستاها و نقاط مختلف تحت عنوان نام امام رضا(ع) خدمتی ارائه می‌دهند ذیل این دفاتر تعریف می‌شوند و حوزه زیارت یکی از بخش‌های فعالیت این مجموعه‌هاست.

آن کس که زائران را طلبیده است تأمین بودجه و ضروریات آن‌را هم مهیا می‌کند. معالی در این راستا توضیح می‌دهد: هر سال و در هر فصل متناسب با بودجه و منابع، سهمیه‌ای برای زیارت تعیین و به استان‌ها ابلاغ می‌کنیم. با توجه به اینکه بودجه آستان قدس رضوی از محل نذورات و موقوفات تأمین می‌شود و این مبالغ باید در بخش خود هزینه شود، افرادی که واجد شرایط باشند از قبل شناسایی و در قالب سهمیه سازمان دهی و به سمت مشهد عازم می‌شوند.

کافی است نگاهی به اسناد قدیمی بیندازیم تا با سندهایی روبه‌رو شویم که به قرآن خوانی و مناجات‌های سحری در نوبت‌های مختلف موجه می‌شود. در این اسناد ذکر شده که مؤن‌ها براساس دستورالعمل مربوط، به گنبد‌ها می‌رفتند و علاوه بر قرائت اذان به مناجات خوانی می‌پرداختند، هر چند امکان ثبت صوت زیبا و لحن دلنشین اذان و مناجات این خادمان در این اسناد وجود نداشته، اما بدون شک یاد و خاطره لحظات زیبایی که

مناجات‌خوان‌ها برای زائران رقم می‌زدند، در حافظه گلدسته‌ها و گنبد رضوی مانده است. آن‌طور که اسناد روایت می‌کنند، این دستورالعمل‌ها که شامل برنامه‌های مذهبی نیز بوده است، هر ساله صادر می‌شد. در آن زمان، مراسم تلاوت روزانه یک جزء قرآن با حضور تمامی حافظان و قاریان قرآن سه ساعت به غروب مانده در ایوان طلای صحن قدیم (صحن انقلاب اسلامی امروزی) بر پا می‌شد، همچنین مقابله قرآن‌ها به منظور تصحیح احتمالی اشتباهات چاپی قرآن‌های موجود، از دیگر برنامه‌های این

مراسم نورانی بود. نواختن طبل (اعلان طبل سحور)، یکی دیگر از مراسمی است که توسط نقاره‌چیان حرم مطهر انجام می‌شده است. با توجه به نبود امکانات اطلاع‌رسانی برای مردم عادی، این اعلان به منزله تعیین ساعت و وقت سحر بوده است. پس از طبل‌نوازی نقاره‌چیان، دوباره مؤذن‌ها بر سر مناره‌ها می‌رفتند و به ادامه مناجات مشغول می‌شدند که تا هنگام اذان صبح این جریان ادامه داشت. پس از اذان و طلوع فجر، حافظان موظف بودند همچون روزهای قبل، آیات قرآن کریم را طبق معمول قرائت کنند.

حلاوت دعا در بارگاه آقا

روایتی از مناجات‌خوانی حاج‌محمود کریمی در رواق امام خمینی(ره)

چه عاشقانه است نیمه‌های شب رواق نورانی امام خمینی(ره)، وقتی دست‌ها رو به آسمان است. میان سطور پرمعنای دعا، حدیث نفس بندگی را هم روایت می‌کند و اشک نیاز و ندامت است که جاری است. چه طراوت کم‌نظیری از نیاز و نگاه جریان یافته، نیاز بنده و نگاه معبود.

آن‌ها که آمده‌اند تا کبر وجود را بشکنند و در لحظه‌های استعجابت دعا، استمداد اجابت را به حواله اشک و ناله از حضرت حق مطالبه‌کنند.

نسوای پرسوز و دلنشین مناجات‌خوانی حاج‌محمود کریمی هم جمع این بهانه‌ها را برای حضور جمع‌تر کرده است تا ۳۰ شب از لحظه‌های ابتدایی هر شبانه‌روز این روزها و این ماه مبارک خاصی تر

از همیشه به خلوت دل و دلدار بگذرد. دقایقی از شروع مناجات‌خوانی گذشته و حالا دل‌ها آماده بزم شیدایی شده است.

رواق دل‌های عاشقی شده که شب را به دست‌ها رو به آسمان است. میان سطور پرمعنای دعا، حدیث نفس بندگی را هم روایت می‌کند و اشک نیاز و ندامت است که جاری است. چه طراوت کم‌نظیری از نیاز و نگاه جریان یافته، نیاز بنده و نگاه معبود. سعادتی است حضور میان جمع عاشقی که خویش را در رودخانه زلال بندگی گم کرده‌اند و چشم به صید دل معبود و افتادن به تور بندگی الهی دارند. حاج‌محمود به فراز انتهایی دعا رسیده و لرزش دل‌ها به اوج رسیده است.

چگونه از یاری کنندگان امیرالمؤمنین(ع) باشیم؟

آیت‌الله محمدتقی پورمحمدی

عضو مجلس خبرگان رهبری |

ویژگی منحصر به‌فرد حضرت علی(ع) تنها در شخصیت و رفتار ویژه ایشان خلاصه

نمی‌شود، بلکه روایت ولادت آن حضرت نیز متفاوت از تمام انسان‌های دیگر است. او تنها بشری است که در خانه خدا متولد شد و این فضیلتی است که محدثان شیعه و دانشمندان علم انساب آن را در کتاب‌های خود نقل کرده‌اند و در میان دانشمندان اهل تسنن گروه زیادی به این حقیقت، تصریح و آن را یک فضیلت بی‌نظیر خوانده‌اند. حاکم نیشابوری، عالم بزرگ اهل سنت در روایتی درباره ولادت حضرت علی(ع) می‌نویسد: «روایات متواتری وارد شده که فاطمه بنت اسد، امیرمؤمنان علی بن ابیطالب، کرم الله وجهه را در داخل کعبه به دنیا آورده است». این فضیلتی است که خداوند به منظور بزرگداشت و بالا بردن مقام و اظهار کرامت او مخصوص حضرتش قرار داده و تنها علی(ع) شایسته این امر بود. تمام علمای اسلام متفق‌اند نخستین کسی که به پیامبر(ص) ایمان آورد از میان زنان، خدیجه کبری(س) و از میان مردان علی(ع) بود. آن هم وقتی که حضرت تنها ۱۰سال داشت و از آن پس همیشه همراه پیامبر(ص) بود و در تمام جنگ‌ها از پیامبر(ص) دفاع می‌کرد. از رشادت‌های علی(ع) در میدان نبرد، سخنان زیادی نقل شده است. وقتی در جنگ احد حضرت علی(ع) کافران را که قصد حضرت رسول(ص) را داشتند، متفرق کرد و پرچمداران را کشت و جمعی را به دوزخ فرستاد، جبرئیل گفت: «ای پیامبر خدا، ازخودگشتگی این است. پیامبر گفت او از من است و من از اویم. جبرئیل گفت من نیز از شمایم. گویند: در این وقت بانگی برآمد که شمشیری جز ذوالفقار و جوانمردی جز علی نیست.»

شجاعت، زهد و تقوا، قناعت و ساده‌زیستی، صبر، تواضع، امانت‌داری، مردم‌داری و دادرسی به یتیمیان برای ما شیعیان تا همیشه تارخ درس انسانیت است. علی(ع) جامع اضداد بود؛ یعنی شخصیتی چند بعدی داشت، نه یک بعدی. آن حضرت در تمام ابعاد والای انسانی و امتیازات بشری، سرآمد دیگران بود و صفات و ویژگی‌های مختلف و گوناگونی را که به ظاهر با هم قابل جمع نیستند، یکجا دارا بود. دینداری، عدالت و مردم‌داری یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های حکومت حضرت علی(ع) است. آن حضرت در نهج‌البلاغه مهم‌ترین اوصاف و ویژگی‌های جامعه مطلوب و نقش و وظیفه هر کدام از مردم و زمامداران را به‌عنوان ارکان جامعه در حوزه‌های متعدد اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اخلاقی و... بیان کرده است. نامه امام علی(ع) به عثمان بن حنیف، کارگزار حضرت در بصره بسیار قابل توجه است. این نامه پس از اطلاع امام علی(ع) از رفتن عثمان به یک میهمانی در بصره، نوشته شد. در این نامه از رفتن عثمان به مجلسی که تهیدستان به آن دعوت نمی‌شوند و مختص ثروتمندان است، انتقاد شده است. در این نامه به ساده‌زیستی رهبران و کارگزاران حکومت اسلامی تأکید شده؛ چرا که امام جامعه باید در سختی‌ها و تلخی‌های مردم شریک و الگوی آنان باشد. همچنین امام علی(ع) از کارگزارانش خواسته اگر به روش او که به دو جامه کهنه و دو قرص نان قناعت می‌کرد، نمی‌توانند زندگی کنند یا رعایت تقوا، کوشش در عبادت، پاکدامنی و درستی، او را یاری کنند.